نگاه

حقوق زندانی در میثاق حقوق مدنی سیاسی

مریم باقی

بخش اول

داستان زندان، داستانی است به قدمت تاریخ مکتوب انسان. در قدیمی ترین کتب مذهبی نیز از زندان و زندانی سخن رفته است اما این پدیده نیز مانند سایر پدیده‌های انسانی و اجتماعی سیر تطور و تحول ویژه خویش را داشته است. تصاویر باز مانده از حبس و مجازات در قرون اخیر نشان می دهد که در زندان‌ها بریدن گوش و دست و پا و دریدن شکم و دو شقه کردن با تبر و کندن سر یا بستن سر به طناب و کشیدن به وسیله دو گاو نیرومند و غل و زنجیر و سیاهچال جزیی از مجازات و حبس بوده است. این شیوه‌ها مرسوم و پذیرفته شده بود. بی‌تردید در قرون پیشتر از آن این روش‌ها وحشیانه‌تر بوده است. که نمونه آن تفریح اشراف و حاکمان و در انداختن زندانیان و گلادیاتورها با شیران و درندگان در میادین و استادیوم‌ها در روم باستان بود. اما به میزانی که اخلاق و شخصیت بشر تکامل یافته، این شیوه‌ها نیز دگردیسی یافته‌اند. امروزه برای زندانیان قوانین جهانشمول منظور شده که همه کشورها ملزم به رعایت آنها هستند به گونه‌ای که گفته‌اند: برای توسعه، رعایت حقوق بشر و حقوق شهروندی شاخص‌های عدیده‌ای وجود دارد. یکی از شاخص‌ها، چگونگی وضعیت زندانیان و رفتار با آنان است. آنگاه که سخن از زندان و زندانی به میان می‌آید کمتر کسی نسبت به این مقولات احساس حق داشتن می‌کند. هنوز در تفکر بسیاری از افراد زندانی کسی است که مستحق تحمل ناملایمات است و چنانچه پیرامون حقوق او و محیط زیست او سخن رود گمان می‌کنند مجازات زندان با در نظر گرفتن این حقوق و مزایا از ماهیت مجازات بودن خود تهی می‌شود. فردی که در محیط زندان به سر می‌برد سه حالت برای او متصور است.

۱ - کسی که به موجب حکم قطعی دادگاه محکوم به تحمل مدت زمان مشخصی به حبس شده است. که به آن حبس به واسطه حکم قطعی می‌گویند. ۲- فردی که قرار تامین بازداشت موقت برای او صادر شده و قاضی مشخصاً حکم تامین قرار را برای او صادر کرده به واسطه فراهم ننمودن قرار دیگر مانند وثیق یا کفالت این قرار برای فرد صادر شود که در هر صورت به حبس چنین فردی بازداشت موقت اطلاق می‌شود. ۳- بازداشت‌های خودسرانه نوع دیگری از حبس است که فرد زندانی مستحق آن به شمار نمی‌رود و فرد یا افرادی که موجبات تحمل حبس را فراهم آورده‌اند مجرم شناخته می‌شوند. در واقع این بازداشت غیرقانونی به شمار می‌رود. ورای اینکه فرد چگونه بازداشت شده است و تحمل حبس می‌نماید بررسی زندان و زندانی سه وجه دارد. ۱- محیط زندان و ویژگی‌های مکان حبس ۲- کارکنان زندان، مدیریت زندان، وظایف آنها و چگونگی اداره زندان ۳- زندانیان و حقوق انسانی آنان. هر یک از این وجوه جای بررسی جداگانه دارد اما آنچه در این مجال به آن خواهیم پرداخت در دایره حقوق زندانی می‌گنجد. حقوق متعددی را برای زندانی برشمرده‌اند: زندانی و مراقبت‌های بهداشتی آن، غذا و وسایل مناسب برای زندانی، نحوه ارتباط آن با محیط خارج، رسیدگی به شکایت‌های زندانی، توجه ویژه به زندانیان زن و نوجوانان زندانی، منع شکنجه و رفتار غیرانسانی و تحقیرآمیز با زندانی، حق رفتار شایسته با آنان و.... میثاق بین‌المللی حقوق مدنی- سیاسی که از مهمترین منابع حقوق بشر بین‌المللی است مواردی از حقوق زندانیان را در موادی برشمرده. میثاق بین‌المللی مدنی و سیاسی که یکی از مهمترین اسناد حقوق بشر و دارای ضمانت اجرایی است پاره‌ای از حقوق زندانیان را مطرح کرده و در اسناد و پروتکل‌های دیگر به ویژه قواعد حداقل استاندارد رفتار با زندانیان تکمیل شده است. احصای فهرستی از حقوق زندانیان در میثاق در مواد ۸، ۹، ۱۰، و ۱۱ قابل اعمال است. ماده ۸ در ضمن الغای بردگی به موضوع ممنوعیت انجام اعمال شاقه یا کار اجباری پرداخته و در حاشیه آن به استثنا کردن زندانیان محکوم به جنایات قابل مجازات با اعمال شاقه پرداخته است. ماده ۱۱ نیز سخن از ممنوعیت زندانی کردن کسی سخن گفته است که قادر به اجرای تعهد قراردادی خود نیست. بر همین مبنا صادرکنندگان چک بی‌محل در کشورهای دیگر جرم‌شان حقوقی است نه کیفری اما در ایران با کیفری کردن چک بی‌محل تعداد زیادی زندانی چک وجود دارد. بنابراین تنها ماده ۹ و ۱۰ مستقیماً درباره حقوق زندانی است. فهرست این حقوق را می‌توان به شرح زیر بیان کرد:

۱ - منع بازداشت خودسرانه (بدون مجوز)
۲ - حق اطلاع از اتهام در هنگام بازداشت
۳ - حق دریافت احضاریه یا اخطاریه
۴ - ارجاع پرونده به دادگاه در اسرع وقت
۵ - حق تظلم‌خواهی زندانی
۶ - قاعده نشدن بازداشت موقت به عنوان قرار تامین
۷ - اولویت و رسیدگی بدون تاخیر به تظلم زندانی
۸ - حق جبران خسارت فردی که غیرقانونی بازداشت یا زندانی شده
۹ - حق احترام به حیثیت ذاتی زندانی
۱۰ - حق جدا نگه‌داشتن متهمین از محکومین
۱۱ - حق تفکیک و طبقه‌بندی زندانی بر حسب سن و شخصیت و کودکان از بزرگسالان
۱۲ - رفتار با محکومین با هدف اصلاح و اعاده حیثیت اجتماعی زندانیان.

گفت و گو با محمد محمدی گرگانی

ناقضین حقوق بشر هم نباید شکنجه شوند

سیاست ایالات متحده آمریکا در برابر «تروریسم» که منجر به اعمال فشار علیه برخی از افراد بازداشت‌شده در زندان گوانتانامو شده، بحث شکنجه را بار دیگر در سطح بین‌المللی مطرح کرده است. البته تاکنون هیچ فرد یا نهاد معتبری جواز اعمال فشار علیه زندانیان را با هر نوع اتهامی صادر نکرده، اما برخی از صاحب‌نظران امور امنیتی به‌ویژه در اسرائیل اعمال فشار علیه برخی از زندانیان را که منجر به دریافت اطلاعات بسیار مهم از آنها شود، مجاز دانسته‌اند. این مسئله خشم محافل حقوق بشر بین‌المللی را برانگیخته و بار دیگر، به بحث درباره ممنوعیت شکنجه در سطح بین‌المللی دامن زده است. برای روشن‌تر شدن این موضوع، مصاحبه‌ای انجام داده‌ایم با دکتر محمد محمدی گرگانی استاد حقوق بشر دانشگاه علامه طباطبایی که در پی از نظر خوانندگان عزیز می‌گذرد.

■■■

■ چرا شکنجه ممنوع است؟ آیا اگر منافع جامعه اقتضا کند باز هم شکنجه ممنوع است؟ اگر مصالح نظام اقتضا نماید ممنوع است؟ اگر بتوان جلوی ضرری را گرفت و افرادی را از خطر نجات داد چه؟

شکنجه هم در اعلامیه جهانی حقوق بشر و هم در اکثر قوانین دنیا بی‌قید و شرط ممنوع است یعنی در مواردی در قانون مثلاً قانون اساسی ایران ذکر شده «مگر به حکم قانون» ولی در مورد شکنجه شرط و قیدی وجود ندارد، لذا در هیچ شرایط و اوضاع و احوالی شکنجه مجاز نیست. اما دلیل ممنوعیت شکنجه چیست؟ این بحث بسیار مهم است، در اینجا فقط از یک زاویه به مسئله می‌پردازیم و آن از نظر بنیاد فلسفه سیاسی مبحث است.

■ محکومیت شکنجه با لطمه به کرامت انسانی قابل توجیه است؟

بله، اصلی‌ترین پاسخ را می‌توان با بیان هدف خلقت انسان گفت. انسان جانشین خداوند بر زمین و خدایگان زمین است. شکنجه یعنی هر عملی که به این مقام والای انسانی لطمه بزند. شکنجه بد است. یکی برای آن که جامعه را ناامن و نابسامان می‌کند ولی بدتر آن است که انسان را از تعادل خارج می‌کند. به مقام والای انسانی‌اش خدشه وارد می‌شود. ستمگر قبل از آن که به ستمدیده ستم کند، به خود ظلم می‌کند. به قول روسو اربابان نمی‌توانند آزاد باشند. اربابی انسان را از آزادگی محروم می‌کند. پس هدف خداوند از خلقت انسان روشن است؛ انسان در مقام والای خدایگانی خود بماند که شکنجه به این جایگاه لطمه می‌زند.

■ هتک حرمت انسان در هر صورت و هر شرایطی ممنوع است. چرا؟

این اصل قانون اساسی است. در تمامی قوانین اساسی دنیا آمده است. اعلامیه جهانی حقوق بشر نیز از آن سخن گفته است، هتک حرمت نیز بی‌قید و شرط ممنوع است، یعنی در هیچ شرایطی نباید انسان تحقیر شود. هتک حرمت با شکنجه متفاوت است. ممکن است کسی را هتک حرمت کنند ولی شکنجه نکنند. اما باز مهم است که بدانیم چرا هتک حرمت انسان‌ها ممنوع است. حتی اگر کسی جنایت کرده و محکوم به اعدام شده است باید احترامش حفظ شود. تحقیر و سرزنش نشود. حتی صدام را باید مودبانه و محترمانه محاکمه کنند. حضرت علی(ع) درمورد ابن‌ملجم همین را می‌فرماید. به عبارت دیگر، ناقضان حقوق بشر نیز باید از حقوق بشر برخوردار باشند.

■ چرا؟

این چرا مهم است. گناهکار نیز به قول حضرت علی(ع) ممکن است توبه کند و خداوند او را ببخشد، مجازات او همان است که قانون ذکر کرده، شخصیت و روح انسان مجرم می‌تواند اصلاح شود در حالی که هتک حرمت و حیثیت فرد، به مقام انسانی و روح و روان فرد آسیب می‌زند، این حق هیچ‌کس نیست که چنین کند.

■ به تعبیر شما گناهکار در اثر نادیده گرفتن مقام خدایگانی خود گناه می‌کند، چگونه آن را با نتیجه شکنجه مقایسه می‌کنید؟

هدف آفرینش حفظ و استمرار مقام والای انسانی و رفتن انسان به سوی خداست. اگر گناهکار خطا کرده و مقام خود را نادیده گرفته است، ما او را محکوم می‌کنیم. اگر هر کس به هر نام و مصلحتی چنین کند، او نیز گناهکار است و همان تخلف را مرتکب شده است. گناه گناهکار را با گناه شکنجه‌گر نمی‌توان پاک کرد، گناه با گناه شسته نمی‌شود. گناهکار یک خطا کرده، شکنجه‌گر دو خطا، خطای شکنجه‌گر هم آسیب رساندن به روح و روان خود است و هم روح و روان دیگری را تخریب کردن.

■ اساس و مبنای حکومتی منع شکنجه چیست؟

بشر در طول تاریخ مبانی متفاوتی برای حکومت داشته است مثلاً: الف- حفظ موقعیت حاکم، خلیفه، شاه، ب- منافع ملی، ج- مصالح نظام، د- نظم امنیت عمومی. تفاوت بسیار مهم و عمده حقوق بشر با مبانی مذکور در همین است. از نظر حقوق بشر، منافع ملی و مصلحت هیچ نظامی اقتضا نمی‌کند که کسی شکنجه شود. هر لفظی که بر پایه شکنجه باشد شالوده‌اش بر باد است. هر امنیتی که بر هتک حرمت انسان برقرار شود ناامنی است و زمینه‌ساز تلاشی است. لذا، از این دیدگاه، هر انسانی خود هدف آفرینش است. هیچ‌کس را برای دیگری نیافریده‌اند. هیچ‌کس ابزار و وسیله هدف دیگری نیست، چه بهتر گناهکاری هتک حرمت نشود و با عزت نفس بمیرد، زیرا هر انسانی حامل روح خدا است، حتی اگر گناه کند. توبه و استغفار، یعنی اصلاح‌پذیری این موجود شگفت‌انگیز. و این معجزه آفرینش -توبه- یعنی هیچ گناهی قادر نیست ماهیت بزرگ و معجزه‌آسای انسان را نابود کند. آدمی می‌تواند خود را بازسازی کند، بازپروری کند و بازگردد. در حالی که شکنجه در اساس و مبنا و شالوده این پدیده شگرف آسیب ایجاد می‌کند.

■ پس دلیل ممنوعیت شکنجه همان دلیل ممنوعیت گناه است، و نتیجه هر دو یکی است پس تفاوت آن دو کجا است؟

آنجا که فرد خود مرتکب گناه شده می‌تواند خود را بازسازی و ترمیم کند، شخصیت دوباره خود را پیدا کند و آثار گناه را بزداید، اما وقتی فردی شکنجه می‌شود درونش از نفرت، کینه و انتقال پر می‌شود. حال باید بنشیند و آثار و عوارض جرم دیگری را بر روی خود بشوید و پاک کند. این دومی بسیار بسیار سخت است. نلسون ماندلا چهره ماندگار تاریخ امروز ما، سر آخر این شعار را مطرح کرد که فراموش مکن، ببخش! از موضع بحثی که آغاز کرده‌ایم به این مسئله بپردازیم «فراموش مکن، ببخش» وقتی کسی فراموش نمی‌کند یعنی در درونش، آثار عوارض شکنجه مانده است و روحش آزاد نشده است. نمی‌تواند بپذیرد که کسی که به او جنایت کرده و تحقیرش کرده است بدون مجازات بماند. اما فقط برای اینکه جامعه بتواند به روال خود برود و زندگی به حالت عادی بازگردد، می‌پذیرد که ببخشد. باز مسئله جدی می‌ماند، آثار شکنجه آن‌قدر وحشتناک است که فرد پس از ده‌ها سال هنوز قادر نیست آن را از ذهن خود بیرون کند. لذا از موضعی که در این بحث بدان پرداختیم، حتی بخشیدن نیز نمی‌تواند آثار درونی شکنجه را از میان بردارد، در حالی که فرد برای توبه از گناه به تنهایی می‌تواند عمل کند و به خوبی هم نتیجه بگیرد و آزاد شود.

■ آیا مجازات زندان خود نوعی هتک حرمت انسان نیست؟

در زندان فرد باید احترامش حفظ شود، هرگونه تحقیر، هتک حرمت، به هرگونه باشد ضد اساس خلقت انسان و آفرینش و خلاف قانون است. می‌توان زندانی را از هزاران راه که به ظاهر خلاف قانون هم نیست شکنجه و یا هتک حرمت کرد. امروز در اروپا ده‌ها ماده و تبصره قانونی تصویب شده که با ذکر نمونه هتک حرمت انسان‌ها را غیرقانونی نموده‌اند که موضوع آن از این بحث خارج است ولی هدف روشن است. به قول جان راولز هر گونه سوءاستفاده از خلاءها، ابهام‌ها، روزنه‌های قانونی، ضدانصاف و عدالت است اگرچه به ظاهر به مقررات رفتار شده باشد، هدف مشخص است، هتک حرمت انسان به هر صورت، به هر شکل، به هر نام که باشد خلاف وجدان، قانون و ضداساس آفرینش انسان است. این انسان حتی او که گناه می‌کند جانشین خدا بوده، خداوند خود می‌دانسته که انسان خطا می‌کند، اما به ملائک همین را جواب داده گناه را با گناه نمی‌توان شست، با هتک حرمت انسان‌ها نمی‌توان به انسان‌های دیگری امنیت داد، جامعه با هتک حرمت به گناهگار به امنیت و آرامش نمی‌رسد، هر کس خلاف آفرینش عمل کند به امنیت نمی‌رسد. نتیجه آنکه، شکنجه و هتک حرمت انسان‌ها به هر صورت که باشد، نقض صریح و قطعی حقوق بشر و خلاف حیثیت و کرامت ذاتی انسان است، دلیل ممنوعیت شکنجه نیز اساساً حفظ همین کرامت و حیثیت ذاتی انسان است. مصلحت عمومی، منافع ملی و نظم اجتماعی نمی‌تواند توجیه شکنجه و هتک حرمت انسان را بنماید.

■ می‌گویند این حرف‌ها بیشتر در محیط‌های علمی و فرهنگی زده می‌شود. در واقعیت که چنین نیست با متهم مواد مخدری که نمی‌توان با ادب و احترام و کرامت ذاتی صحبت کرد، نظر شما چیست؟

با خشم و خشونت پشه‌ها را کشتن، ریشه پشه‌ها را نمی‌کند، تا مرداب‌ها هستند، پشه‌ها هم هستند. در ایران در ظرف ۲۷ سال ده‌ها و صدها قاچاقچی مواد مخدر اعدام شده‌اند، به زندان رفته‌اند. ولی ایران یکی از بزرگترین مصرف‌کننده‌های مواد مخدر در دنیا است، آیا این شیوه ثمربخش است؟ و آمریکا در ظرف ۱۵ سال، ۸۰ الی ۸۵ درصد تقاضای مواد مخدر را کاهش داده است، چرا؟ از دوره مدرسه و راهنمایی، ریشه‌های گرایش به مواد مخدر را می‌شناسند، بعد برای حل آن برنامه‌ریزی می‌کنند، و الا ما به دور تکراری مجازات مجرم و افزایش جرم می‌افتیم، آیا سخت‌گیری بر مجرم، موجب از میان رفتن جرم است؟ به قول ادوارد سعید، توافق سران، بر کاغذ می‌ماند و واقعیت‌ها خود ریشه می‌گیرند و باز بر خاکستر کاغذهای سوخته رشته خونی آتش بر پا می‌کند و این خود مسئله‌ای مهم است و آن اینکه معمولاً قدرتمندان هستند که شکنجه می‌کنند. صاحبان قدرت از هر نوع اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و... در طول تاریخ، همواره از شکنجه به‌عنوان وسیله‌ای برای ارعاب و تحقیر انسان‌ها استفاده کرده‌اند و بر روی آتشفشان خشم و نارضایتی مردم آرامشی بر باد ساخته‌اند. تاریخ خود بهترین گواه این است که در عمل نیز نتیجه نگرفته‌اند. شکنجه بد است چون به مقام والای انسان لطمه می‌زند، شکنجه بد است چون ریشه‌ها را می‌گدازد و بر شاخه‌ها می‌تازد، شکنجه بد است چون بذرپاش نفرت و انتقام است، شکنجه بد است چون جامعه هرگز از آثار نفرت و کینه ناشی از آن در امان نمی‌ماند، شکنجه بد است چون برداشتی ارتجاعی و کهنه از جرم و مجازات دارد، شکنجه بد است چون عقلانیت جامعه امروز بشری ثابت کرده که بدون شکنجه جامعه سالم‌تر می‌ماند حتی اگر جرم ریشه‌کن نشود، شکنجه بد است حتی اگر به خیال ساختن جامعه آرمانی انجام شود، چرا که قرن بیستم خونین و خسته از این آرمان‌پردازی‌ها است.

خلاصه گفتگو

۱- گناه گناهکار را با گناه شکنجه‌گر نمی‌توان پاک کرد، گناه با گناه شسته نمی‌شود. گناهکار یک خطا کرده، شکنجه‌گر دو خطا، خطای شکنجه‌گر هم آسیب رساندن به روح و روان خود است و هم روح و روان دیگری را تخریب کردن.
۲- هیچ منفعت و مصلحتی شکنجه و هتک حرمت را اقتضا نمی‌کند.
۳- حتی صدام را باید مؤدبانه و محترمانه محاکمه کرد. حضرت علی(ع) درباره ابن‌ملجم همین را می‌فرماید.

نهاد ملی حقوق بشر

در همایش «کمیته ملی حقوق بشر قم» عنوان شد:

معنا را به منبع تحمیل نکنیم

به‌منظور برگزاری همایش منطقه‌ای اسلام و حقوق بشردوستانه بین‌المللی، در سال جاری، نشست مقدماتی و کارگاه علمی همایش روز چهارشنبه ۸۵/۴/۱۴ در سالن کنفرانس پژوهشکده علوم و فرهنگ اسلامی و با حضور اندیشمندان و پژوهشگران در قم برگزار شد.

در این نشست که با سخنان محمدمهدی ارگانی دبیر جلسه، آغاز شد. نخست آقای فردریک گوئن مسئول بخش فرهنگی و روابط عمومی کمیته بین‌المللی صلیب سرخ در جمهوری اسلامی ایران سخنان خود را با موضوع شرایط جنگ و رزمندگان در جنگ، اصل تفکیک و تقابل سخنرانی کرد.

وی با اشاره به اینکه در قواعد بین‌المللی رزمنده فردی است که در جنگ دو کشور شرکت می‌کند اظهار داشت طبق همین قوانین رزمندگان حق دارند با دشمن بجنگند ولی حق ندارند به غیرنظامیان حمله کنند. وی ادامه داد کسی که توسط دشمن دستگیر می‌شود اسیر جنگی نامیده می‌شود و مبارزان و رزمندگان و اعضای نهضت مبارزه با دشمن و کشورهایی که طبق دستور در مبارزه شرکت می‌کنند هنگامی که دستگیر شوند، اسیر جنگی به شمار می‌روند. وی گفت: فرماندهان جنگی باید قوانین بین‌المللی را به افراد خود آموزش دهند.

سپس هادوی تهرانی استاد دروس خارج حوزه علمیه سخنان خود را تحت عنوان اصول و قواعد حقوق بشردوستانه بین‌المللی در اسلام، ایراد کرد وی با بیان اینکه اسلام در زمینه حقوق بشردوستانه که ظرف آن جنگ است مطالب بسیار دارد ابراز داشت: بازاندیشی در قرآن و روایات اهل بیت(ع) می‌تواند پاسخگوی بسیاری از مسائل مطروحه باشد. وی افزود: با یک تهدید علمی مواجه هستیم به گونه‌ای که وقتی ما با مفاهیم تازه برخورد می‌کنیم می‌خواهیم آن مفاهیم را به معارف اسلامی تحمیل کنیم در حالی که ما نباید معنا را به منبع تحمیل کنیم بلکه باید معنا را از منابع استخراج کنیم.

هادوی تصریح کرد: اگر پشتوانه اخلاقی و معنوی در جنگ‌ها بین نیروهای نظامی وجود نداشته باشد قوانین بین‌المللی نمی‌توانند تضمین‌کننده باشند چنانچه در جنگ عراق شاهد نقض قوانین حقوق بشردوستانه هستیم.

ایشان به برخی از روایات منقول از ائمه اطهار علیهم‌السلام در مورد حقوق بشردوستانه اشاره کرد و گفت: از منابع اسلامی نکات دقیقی در این زمینه استخراج می‌شود.

در ادامه نشست احمد مبلغی مدیر پژوهشکده فقه و حقوق، سخنان خود را با عنوان فقه حقوق بشردوستانه آغاز کرد و عنوان نمود قواعد فقهی جایگاه مهمی برای فقه حقوق بشردوستانه است. وی گفت: نکشتن اسیرانی که در معرکه جنگ بوده و بی‌گناه هستند در فقه ما مورد توجه جدی بوده و مباحث بسیاری در مورد آن مطرح شده به گونه‌ای که طبق قواعد فقهی قاتل فرد اسیر و یا بی‌گناهان در جنگ ضامن است.

مبلغی ادامه داد که حقوق بشردوستانه اگرچه اصطلاح جدیدی است اما ریشه‌های آن را همواره از روز نخستین خلقت آدمی و در طول تاریخ شاهدیم چنانچه زن و بچه، مظهر بی‌گناهی به شمار می‌روند و افراد فارغ از هر نژاد و قومی به این مسئله اعتقاد دارند.

وی اظهار داشت قواعد حقوق بشردوستانه از مرتکزات است و شارع آن را تایید و امضا فرموده است.

مبلغی افزود: ادبیات دین و فقه اهل بیت(ع) در امر حفظ زنان و کودکان و ضعیفان ادبیات عطف و حقوق بشردوستانه است. وی با اشاره به حدیث امام جعفر صادق(ع) و تعبیر فامسک عَنها ما اَمکَنَک (اگر زنان بجنگند و مجبور به مقاتله با آنان شدید، تا حد امکان از کشتن آنها پرهیز نمایید) گفت: چون فضای جنگ، فضای غضب و آشوب است، ادبیات دستوری دین، ادبیات عاطفه و ناظر به رعایت است.

سپس محمد ابراهیمی عضو هیات علمی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) و دانشگاه شهید بهشتی با موضوع مبانی نظری حقوق بشردوستانه سخنانی ایراد کرد.

وی عدم اعتقاد را یکی از مشکلات بشر نامید و گفت: اگر سربازان نیز در زمینه حقوق بشردوستانه آموزش ببینند ولی اعتقادی به آن نداشته باشند هیچ ثمره‌ای به دست نخواهد آمد.

وی ادامه داد: قرآن در مورد روابط جامعه اسلامی و دیگر ملل نیز آیات فراوانی دارد. وی گفت کتاب اسیر نوشته زید فرزند امام چهارم(ع) اولین کتاب در زمینه حقوق بین‌الملل به شمار می‌رود و با صراحت می‌توان گفت حقوق بشر و حقوق بین‌الملل از اسلام منشأ گرفته است.

خبرها

تشکیل جلسه اضطراری بررسی وضعیت فلسطین در شورای حقوق بشر

UN: براساس درخواست ۱۲ عضو شورای حقوق بشر، اولین جلسه اضطراری این شورا با هدف بررسی وضعیت حقوق بشر در فلسطین اشغالی تشکیل شد. در پی پیشنهاد تونس و حمایت یک‌سوم اعضا، شورای حقوق بشر توانست این موضوع را از رهگذر یک جلسه اضطراری تعقیب کند. جان دوگارد، گزارشگر ویژه حقوق بشر سازمان ملل متحد در فلسطین، در نخستین روز اجلاس گفت اتفاقات پیش آمده در خاورمیانه که طی آن به یک پست نظامی اسرائیل حمله و یک سرباز به گروگان گرفته شده است، نمی‌تواند مجوزی برای رفتارهای اخیر اسرائیل باشد. وی در تشریح وضعیت فلسطین گفت که در غزه غذا کمیاب است و افراد بدون آب به سر می‌برند و داروها نیز رو به اتمام هستند و حملات نظامی اسرائیل نقض ممنوعیت مجازات دسته‌جمعی است. وی در ادامه، حملات اسرائیل را نقض مقررات مربوط به تهدید و تروریسم و نقض ماده ۳۳ کنوانسیون چهارم ژنو دانست و بازداشت وزرای کابینه دولت حماس و نمایندگان مجلس فلسطین را نوعی گروگانگیری تلقی کرد که با ماده ۳۴ کنوانسیون چهارم ژنو در تضاد است. شورای حقوق بشر که به شدت نگران حملات نظامی اسرائیل است، براساس قطعنامه خود در روز دوم این اجلاس تصمیم گرفت تا یک متخصص حقوق بشر را برای ارزیابی وضعیت حقوق بشر در سرزمین‌های اشغالی به این کشور بفرستد. براساس این قطعنامه که با رای مثبت ۲۹ کشور عضو این شورا به تصویب رسید از اسرائیل خواسته شده که به حملات نظامی خود پایان دهد. ۷ کشوری که به این قطعنامه رای منفی دادند بر این اعتقادند که این قطعنامه به اندازه کافی متعادل نیست چرا که در آن از آزادی بی‌قید و شرط سرباز اسرائیلی و توقف پرتاب موشک‌های قسام صحبتی به میان نیامده است.

اولین دادگاه حقوق بشر آفریقایی آغاز به کار کرد

ایسنا: یازده قاضی آمریکایی به عنوان اعضای اولین دادگاه حقوق بشر آفریقایی سوگند یاد کردند. روابط عمومی قوه قضائیه به نقل از سایت jurist اعلام کرد: اعضای این دادگاه با حمایت اتحادیه آفریقا شکل گرفته و موسوم به دادگاه حقوق بشر و خلق آفریقا است. در پایان نشست دوروزه، سران اتحادیه آفریقا در بانجول پایتخت گامبیا سوگند یاد کردند تا از منشور حقوق بشر و خلق آفریقا که درصدد رسیدگی و مجازات ناقضان حقوق بشر است حمایت و حفاظت و دفاع کنند.

دادگاه حقوق بشر اروپا «محاکمه غیرعادلانه اربکان» را محکوم کرد

ایرنا: دادگاه حقوق بشر اروپا در اجلاس روز پنجشنبه خود دولت ترکیه را به اتهام «محاکمه غیرعادلانه نجم‌الدین اربکان» نخست‌وزیر اسبق این کشور محکوم کرد. به گزارش خبرگزاری «آناتولی» در اجلاس دادگاه شکایت اربکان علیه دولت ترکیه طرح شد و مورد بررسی نهایی قرار گرفت. در این اجلاس دولت ترکیه به اتهام نقض مواد مرتبط با آزادی بیان و عقیده و نیز محاکمه غیرعادلانه محکوم شد. در سال ۱۹۹۸ میلادی علیه اربکان به اتهام یک سخنرانی که در سال ۱۹۹۴ در شهرستان بینگول ایراد کرده بود اقامه دعوی شده بود. دادگاه دیاربکر در رسیدگی به این پرونده، اربکان را به یک سال مجازات زندان و پرداخت جریمه نقدی محکوم کرده بود، لازم‌الاجرا است.

راحت تجارت کنید
با دریافت خدمات ارزی از شعب بانک سامان علاوه بر وصول اعتبارات اسنادی صادراتی، می‌توانید از خدمات مشاوره‌ای کارشناسان ارزی بانک نیز بهره‌مند شوید.
ارتباط بین بانکی با کلیه کارگزاران معتبر بین‌المللی

بانک سامان
تلفن گویا: ۶۶۹۵۹۰۴۵-۰۲۱
www.sb24.com

اگر به کیفیت عالی می‌اندیشید
چین پکن شانگهای
روسیه
مالزی مسکو سنت پترزبورگ
کوالالامپور جزیره پینانگ سنگاپور
بیروت
هتل های ۴و۵ ستاره
گشتهای کامل روزانه با تهار
پرداخت کلیه ورودیه‌ها
بعلبک، جونیه، حریصا، صیدا
گشت دانشوران
مجری مستقیم تورهای تابستان ۸۵
۸۸۸۹۹۳۲۷

قابل توجه همکاران محترم داروساز
داروخانه ای در شهرستان بم با شرایط استثنایی مسئول فنی می‌پذیرد.
جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفن‌های ۰۹۱۳۳۴۳۴۲۹۶ و یا ۲۳۱۲۲۲۳-۰۳۴۴ قنبری تماس حاصل فرمایید.